

El sistema

Orkesterspel skapar stolthet och gemenskap

SID 2

Barnlördagar på biblioteket

Späckat program för barn och unga i höst

SID 3

Information från Sundbybergs stad · september 2016 · www.sundbyberg.se, facebook.com/sundbyberg.se
Tips eller frågor kontakta: webbredaktionen@sundbyberg.se

Nytt från Sundbyberg

FOTO: SUSANNE KRONHOLM

Extrapengar gav rekordmånga sommaraktiviteter

Fler sommaraktiviteter än någonsin. Det utlovade Sundbybergs stad i våras efter att ha fått extra pengar från staten till sommarlovsaktiviteter, med möten över sociala gränser. Så hur gick det?

– Fantastiskt bra! På rekordkort tid lyckades vi och föreningslivet få ihop ett gediget program hela sommaren och i olika stadsdelar. Det var allt från en ambulerande konstcykel och poolparty i simhallen till danspass, kollo, sagostunder och filmfestival. Och allt var gratis, säger Johan Malmgren, chef för kultur- och fritidsförvaltningen.

Passa vidare

Ett av målen var att främja integration och uppmuntra både flickors och pojkars deltagande. Och Johan Malmgren konstaterar att många aktiviteter har lockat olika grupper. Som exempel lyfter han "Passa vidare", där målet var att integrera ensamkommande ungdomar med jämnåriga i Sundbyberg.

– Sundbybergs IK tog initiativet och samarbetade med en mängd olika aktörer och föreningar. Man dansade, målade street art, pysslade, spelade fotboll och basket, djade och mycket mer. Över 2 000 barn och ungdomar deltog.

FOTO: FREDRIK HJERLING

Den 16 september fanns stadens representanter på Sundbybergs torg för att lyssna på sundbybergarnas önskemål om sina stadsdelscentrum. Irene Ingresso och Ida Winter pratar med kommunstyrelsens ordförande Mikael T Eriksson (M).

Tyck till om ditt centrum!

Hur vill DU att ditt lokala stadsdelscentrum ska se ut i framtiden?

Den frågan ställer nu Sundbybergs stad till medborgarna inför utvecklingen av centrumen i Hallonbergen, Ör och Rissne.

– Det här är en långsiktig satsning och därför vill vi veta vilken service och vilka funktioner som är viktiga för de boende, säger Regina Kevius, stadsbyggnads- och exploateringschef på Sundbybergs stad.

Kommunfullmäktige beslutade i juli att förbereda försäljningen av de kommunalägda centrumen i Hallonbergen, Ör och Rissne samt fastigheten Ekbacken i södra Sundbyberg. Kraven på köparna är höga och sundbybergarna har flera tillfällen att påverka utformningen.

– Staden kommer att välja ut de idékoncept som vi tror gynnar stadsdelarna på lång sikt. Därför för vi under hösten en dialog med medborgarna om vad de tycker saknas i centrumen och vad som är viktigt att behålla och utveckla, säger Regina Kevius.

I mitten av september bjöd staden därför in till tre möten, där sundby-

bergarna fick tycka till om centrumutvecklingen. Och fram till 5 oktober går det även att lämna synpunkter på webben.

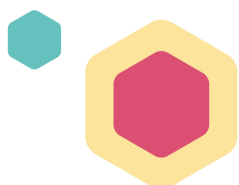
– Det byggs många bostäder i de här stadsdelarna de närmaste åren och då är det viktigt att närservicen blir som de boende vill ha den. Centrumen kan förstås inte konkurrera med Mall of Scandinavia och andra stora köpcentrum, men det finns ofta behov av exempelvis matbutik, frisör, kemptvätt och gym.

När staden har fått in medborgarnas synpunkter bjuds fastighetsbolag in att lämna idékoncept för centrumutvecklingen.

– Vi kommer att ställa höga krav på de aktörer som får uppdraget. Att driva ett centrum hållbart och långsiktigt kräver stor erfarenhet och lyhördhet för den övergripande stadsplaneringen, säger Regina Kevius.

När staden har valt vilka fastighetsbolag man vill gå vidare med vidtar detaljplaneprocessen, där medborgarna kan tycka till ytterligare en gång. Staden bjuder då som vanligt in till samrådsmöten, där sundbybergarna kan lämna synpunkter på hushöjder, trafik, cykelbanor, gångstråk med mera.

Läs mer och lämna synpunkter på sundbyberg.se/centrumutvecklas.

Senaste nytt

Ny solkarta visar förutsättningar för solenergi

Snart kan alla fastighetsägare i Sundbyberg, från enskilda villaägare till stora fastighetsbolag, ta reda på förutsättningarna för att installera solceller på sina tak. I oktober är det nämligen premiär för Storstockholms solkarta, som visar takyta och solinstrålning för varje enskild fastighet i regionen. Kartan delar in fastigheterna i olika lämplighetsklasser, som även tar hänsyn till skuggor från närbelägna bebyggelse, terräng och vegetation. Kartan kommer att finnas både på sundbyberg.se och på energiradgivning.se.

Sundbyberg får två nya skolor

Nu börjar byggandet av två nya högstadieskolor; en på Löfströms Allé i centrala Sundbyberg och en i Ursviks västra delar. Varje skola kommer att kunna ta emot cirka 550 elever, vilket behövs i ett snabbväxande Sundbyberg.

I centrala Sundbyberg bygger Skandia Fastigheter om befintliga lokaler till en ny skola, som preliminärt öppnar i augusti 2018. Skolan i Ursvik är ett nybygge, som förväntas öppna under 2019.

Öppna dörrar när Stjärnjouren inspirerade

Personlig utveckling, entreprenörskap och ledarskap var temat när Stjärnjouren och föreningen JCI Stockholm bjöd in unga tjejer till en inspirationshelg på Allaktivitetshuset i Sundbyberg.

– Syftet med helgen "Open Doors" var att inspirera deltagarna att tänka utanför boxen och inse vilken potential det finns hos var och en. Vi ville också visa deltagarna hur de kan stärka varandra genom nätverkande, säger Nathalie Vukmanic på Stjärnjouren, som är Sundbybergs egen tjejjour. Läs mer på stjarnjouren.nu.

Nytt fanns på plats när barnens och föräldrarnas första El Sistema-träff. Redan i november är det dags för deras första uppträdande, på barnkulturfestivalen i Hallonbergen.

FOTO: FREDRIK HJERLING

Orkesterspel för sexåriga nybörjare utan individuell undervisning, är det möjligt? Jodå, den världsomspännande musikskolan "El Sistema" är en musikalisk och social revolution. Och nu kommer den till Grönkullaskolan i Sundbyberg.

– Att spela i en orkester är inget nytt. Men El Sistema är även ett verktyg för social förändring, säger Per Fjällström, projektledare på Sundbybergs stad.

El Sistema skapades för ett fyrtiotal år sedan i Venezuela av ekonomen och amatörmusikern José Antonio Abreu. Idén var att låna ut instrument och starta musikskolor och orkestrar i Venezuelas förorter, där de hade stora problem med kriminalitet och fattigdom.

– Genom att spela tillsammans lär sig barnen ta hänsyn till andra än sig själva. Det skapar också stolthet och social gemenskap, och han menade att detta kunde vara en väg bort från kriminaliteten, säger Per Fjällström.

Framgångssaga

El Sistema visade sig vara en osannolik framgångssaga, där en hel generation unga hittade rätt i livet genom att spela musik tillsammans. Idag sysselsätter musikskolan en miljon barn i Venezuela och har spritt sig över hela världen. Och 2009 fick José Antonio Abreu Polarpriset för sina insatser.

I Sverige har El Sistema funnits i sex år och nu har alltså turen kommit till Sundbyberg. Initiativtagare är stadens fastighetsbolag Förvaltaren,

som även bidrar med en fjärdedel av finansieringen.

– Vi var på studiebesök i Malmö, där målet är att El Sistema ska finnas på alla skolor i regionen, säger Göte Fredriksson, verksamhetsutvecklare på Förvaltaren. Och det var imponerande att se resultatet; här finns en potential att långsiktigt bygga en stark social hållbarhet.

Få i musikskola

Sundbybergspremiären sker på Grönkullaskolan i Rissne, bland annat eftersom deltagandet i den kommunala musikskolan är betydligt lägre i Rissne och Hallonbergen än i övriga stadsdelar.

– Alla barn i förskoleklasserna har obligatorisk stråkundervisning på schemat tre dagar i veckan, säger Per Fjällström. Totalt är det 80 barn som nu i höst börjar spela cello och fiol tillsammans i fyra grupper. Nästa år får de välja om de vill fortsätta, och när de börjar årskurs två har de också möjlighet att byta till ett blåsinstrument. Det långsiktiga målet är att få in orkestrens alla instrument.

Själva pedagogiken skiljer sig inte så

mycket från andra musikskolor. Mycket är upp till lärarna på plats.

– Skillnaden är att vi inte har några individuella tekniklektioner, vilket är det vanliga i Sverige. Dessutom är familjerna involverade, till exempel med en så kallad "vänsday" varje vecka, då familjemedlemmar och barn umgås socialt och gör olika saker. Det kan vara en föreläsning om barnuppfostran, brännboll eller konsert med någon gästmusiker. Poängen är att familjer som kanske inte tidigare har haft kontakt med kulturskolan eller andra offentliga kulturinstitutioner får en möjlighet att uppleva även den delen av samhället, säger Per Fjällström.

Debut på barnkulturfestivalen

El Sistema-grupper i Sverige samarbetar även med professionella orkestrar. Den 19 november gör barnen från Grönkullaskolan sin debut vid barnkulturfestivalen Hallonbergen Live, då de uppträder tillsammans med Stockholms blåsarsymfonikers saxofonkvartett.

Unga sundbybergare fimpar

Tjejerna i årskurs 2 på gymnasiet står för det lägsta tobaksanvändandet i hela länet och killarna för det näst lägsta. I år uppger 84 procent av tjejerna och 81 procent av killarna att de inte använder tobak. Även alkoholanvändandet bland unga fortsätter att minska.

Resultatet från en enkät som genomförts i Stockholms län under våren, visar en rekordlåg användning av tobak bland ungdomar i Sundbyberg. I år uppger 84 procent av tjejerna och 81 procent av killarna att de inte använder tobak. Det är lägst, respektive näst lägst, i hela länet. Bland niondeklassarna uppger 90 procent bland såväl killar som tjejer att de inte använder tobak.

FOTO: MOSTPHOTOS

Laura Kass Kawo och Ife Samuel sätter bollen enkelt i korgen under uppvärmningen inför årets Rosa Pantern Cup.

FOTO: FREDRIK HJERLING

Så kom tjejerna till aktivitetshuset

– Här är alla sedda och välkomna. Genom att bryta negativa normer och osynliga maktstrukturer har vi lyckats skapa ett aktivitetshus där alla känner sig inkluderade. Och vi har lyckats få hit även tjejerna. Det säger Jennifer Jerez, verksamhetsansvarig för aktivitetshuset Hundra74:an i Rissne.

Vid årsskiftet tog Sundbybergs stad över ansvaret för Hundra74:an i Rissne. Då var exakt noll procent av besökarna tjejer. Idag är de 40 procent. Så hur har man lyckats med detta?

– När du startar en ny verksamhet i en ny lokal hittar folk inte hit av sig själva. Därför har vi haft hjälp av stadens Rissneambassadörer, som varit ute och träffat ungdomar på skolor, gator, torg och i föreningar. De har berättat om verksamheten och framför allt lyssnat på ungdomarnas egna önskemål, säger Jennifer Jerez.

Lyssnat på tjejerna

Dessutom har Hundra74:an haft riktade insatser mot tjejer, bland annat ett

läger i våras, för att lyssna på vad de vill göra på fritidsgården.

– Men det handlar inte i första hand om att jobba mot tjejer, utan om att arbeta med killarna, som kunde vara ganska hårda och exkluderande i sin attityd. För att alla ska känna sig välkomna måste vi se till att ändra dessa beteenden. Detta är lättare än man kan tro om du som vuxen bara är konsekvent och har tydliga regler, vilket Hundra74:an är ett bevis på. Stadens styrande mål är att könsfördelningen på aktivitetshuset ska vara minst 40/60. Men Jennifer Jerez vill inte prata så mycket om siffror.

– Vi tänker inte så, vi tänker kvalitet och att det ska finnas aktiviteter som

vänder sig till alla. Då kommer det andra av sig självt.

Rosa Pantern Cup

Exempel på aktiviteter är läxhjälp, sy-verksamhet (där de flesta som syr är pojkar) och Rosa Pantern Cup, som genomfördes första helgen i september med tävlingar i streetbasket, cagefotboll och dance battle.

– Nästa stora grej är att vi inviger en förstklassig musikstudio. Och så har vi ett träningsrum för både dans och annan träning. Utbudet är både stort och brett, och Hundra74:an är en fristad där man kan vara kreativ, glad och ha roligt.

Uutiset

Nytt på finska

Sundbybergin kirjastot panostavat lapsiin

Satutuokioita, puuhapaja, lasten lauantait ja novellikilpailu. Kaupungin molemmissa kirjastoissa järjestetään monenlaista toimintaa syksyn aikana. Etusijalle asetetaan lapset ja nuoret. Yksi syksyn uutuuksista ovat lasten lauantait, joita järjestetään molemmissa kirjastoissa. Ohjelmassa on puuhailua, lukuvihjeitä, Starwars-askertelua ja satutuokioita useilla eri kielillä.

Syksyn kuluessa kirjastoilla on paljon vaihtelevaa ohjelmaa myös aikuisille. Suositut kirjailijatapaamiset jatkuvat keskiviikkoisin ja ohjelmassa on entiseen tapaan myös asianajajapäivystys, lukupiirejä, taloudellista neuvontaa, läksypua ja paljon muuta.

Kerro mielipiteesi omasta keskustastasi!

Sundbybergin kaupunki haluaa kuulla asukkaiden mielipiteen siitä, miltä nämä haluavat oman kaupunginosansa keskustan näyttävän tulevaisuudessa? Kysymys esitetään niin kaupungin tulevaa kehitystä kuin myös Hallonbergenin, Örin ja Rissnen keskustojen sekä Sundbybergin eteläosassa sijaitsevan Ekbacken-kiinteistön tulevaa myyntiä ajatellen.

El Sistema -musiikkikoulu Rissneen

Orkesterimusiisointia kuusivuotiaalle vasta-alkajille ilman yksilöllistä opetusta – onko se mahdollista? Kyllä vain, sillä maailmanlaajuinen "El Sistema" -musiikkikoulu mullistaa musiikin maailman, ja tuo mukanaan myös sosiaalisen muutoksen. El Sistema sai alkunsa Venezuelasta, ja on sen jälkeen levinnyt ympäri maailmaa. Nyt tämä koulutusohjelma otetaan käyttöön myös Rissnen Grönkullskolanissa. Kahdeksankymmentä esikoululuokkien oppilasta ryhtyy tänä vuonna soittamaan yhdessä selloa ja viulua kolmena päivänä viikossa. Myös lasten perheet ovat mukana toiminnassa, johon sisältyy muun muassa viikoittainen "ystävänäpäivä". Muut perheenjäsenet ja lapset seurustelevat tällöin keskenään ja omistautuvat monenlaiselle toiminnalle.

Cykling i fokus på trafikvecka

Sundbyberg fortsätter att satsa på hållbara resor. Därför var det självklart för staden att delta vid den årliga europeiska Trafikantveckan 16–22 september. Bland annat fanns man på Sundbybergs torg under två av dagarna för att informera om stadens cykelsatsning och erbjuda cykelservice på plats.

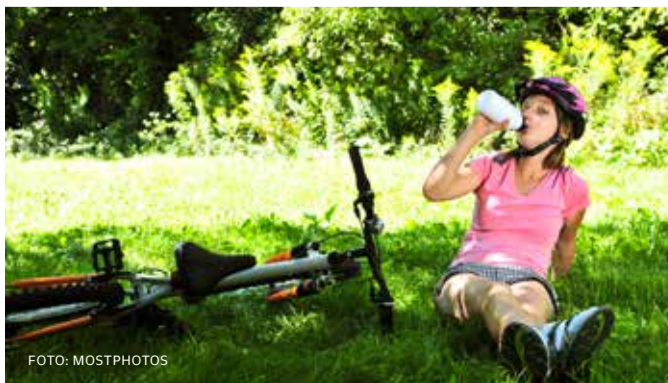

FOTO: MOSTPHOTOS

Sundbybergs bibliotek satsar på barnen

Sagostunder, pysselverkstad, barnlördagar och novellpristävling. Stadens båda bibliotek bjuder på massor av aktiviteter i höst. Stort fokus ligger på barn och unga, men även för de vuxna besökarna finns flera nyheter.

Arjun och Aarui förbereder för att göra ett kollage under bibliotekets öppna verkstad.

– Vi gillar miljön och böckerna här säger de båda syskonen som också tyckte det var en fin bonus att få prova på olika tekniker i verkstaden.

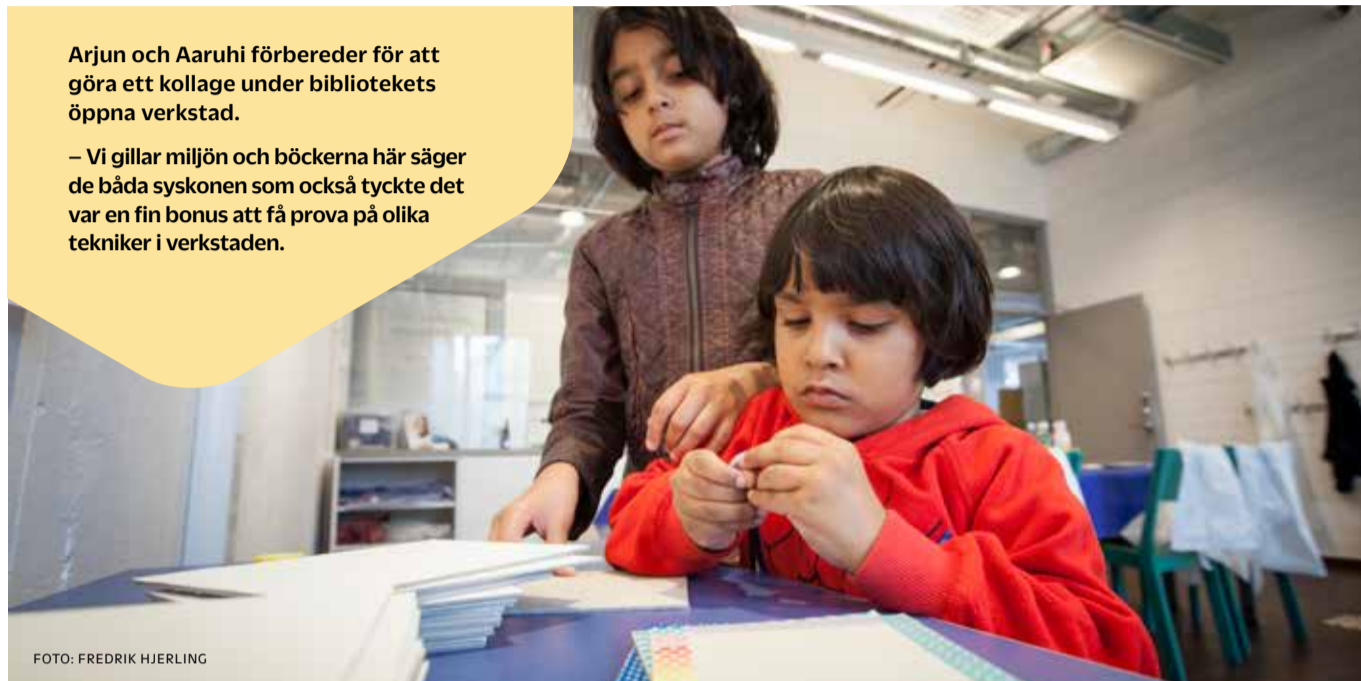

FOTO: FREDRIK HJERLING

FOTO: MAGNUS ERIKSSON

FOTO: MAGNUS ERIKSSON

– Barnperspektivet finns med i allt vi gör. Och eftersom biblioteken är gratis kan vi vända oss till alla stadens barn, säger bibliotekarie Paulina Ljunggren.

En nyhet i höst är barnlördagarna på båda biblioteken med pysselverkstäder, lästips, Starwars-pysssel och sagostunder på flera språk.

– Under höstlovet satsar vi lite extra, bland annat med Monsterklubbens ordapplikationer på biblioteket i Hallonbergen, i samarbete med Marabouparken.

Något av en höjdpunkt blir sannolikt den stora Novellprifesten, som arrangeras för fjärde året i rad i samarbete med Solna stadsbibliotek.

– Alla mellan 12 och 20 år kan skicka in sitt tävlingsbidrag fram till sista oktober, säger bibliotekarie Elin Sundström.

– Intresset har ökat varje år, ifjol fick vi in över hundra bidrag. Sista november är det stor finalfest på biblioteket i Signalfabriken. Bland priserna finns presentkort, biocheckar och fina böcker. De vinnande novellerna kommer dessutom att publiceras i en novellsamling, som finns att låna på biblioteken.

Men för de vuxna då?

Jodå, båda biblioteken har ett gediget och varierat program även i höst. Bland annat återkommer de populära författarträffarna på onsdagar.

– Den 9 november kommer filmvetaren Mikaela Kindblom till Signalfabriken i samband med Stockholms Filmfestival och pratar om Sundbyberg och Stockholm som filmstäder.

Två veckor senare berättar kulturskribenten Maria Ramnehill om hur det är att vara transperson och feminist, säger Paulina Ljunggren.

En nyhet för i år är ett samarbete mellan Sundbybergs bibliotek och Teater Bristol på Sturegatan. Den 16 november blir det ett program om Fritiof Nilsson Piraten på Signalfabriken, som följs upp av musik och fika på Bristol den 7 december.

– Sedan ska vi förstås inte glömma de övriga tjänsterna som biblioteket erbjuder: advokatjour, bokcirklar, ekonomisk rådgivning, läxhjälp och mycket mera. Ja, och så kan man ju låna böcker också...

Läs mer på bibliotek.sundbyberg.se.

På gång!

Foajétorsdag:

Expedition LIVET

Torsdag 29/9, klockan 14.00–15.00
En visföreställning av och med Anders Lundin. Från apa till självförverkligare.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C 1 TR

Fredagslyx på Aggregat:

Regnbågsfest

Fredag 7/10, klockan 18.00–22.00
En helkväll med musik, glädje och humor, som en manifestation för öppenhet och tolerans, för alla människors rätt till kärlek.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C 1 TR

Vernissage Galleri UNG

Fredag 7/10, klockan 18.00–20.00
En del av Regnbågsfesten. Temat för utställningen är kärlek, öppenhet och tolerans.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C 1 TR

Författarbesök i Hallonbergen:

Tony Samuelsson

Onsdag 12/10, klockan 18.00
Om att skriva och läsa Lättläst.
HALLONBERGENS BIBLIOTEK, HALLONBERGEN C

Öppen scen i foajén

Onsdag 19/10, klockan 16.00–19.00
Elever och besökare från Dansstudion, Musikskolan, Teaterstudion och Aggregat står för programmet.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C 1 TR

Författarbesök i Signalfabriken:

Arkan Asaad

Onsdag 19/10, klockan 18.00
Författare till bland annat Stjärnlösa nätter.
SIGNALFABRIKENS BIBLIOTEK, ESPLANADEN 10

Fredagslyx på Aggregat

Fredag 21/10, klockan 18.00–21.00
Arrangeras av Aggregats besökare. Det kan vara alltifrån ett hiphop-jam till en cosplay-träff. Ålder 15-25 år.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C 1 TR

Barnteater: Monsterkonster

Lördag 22/10, klockan 12.00
En queer pjäs för barn. Handlingen utspelar sig i den levande naturen.
KULTURCENTRUM, HALLONBERGEN C

Lena Lövdahl tolkar BELLMAN

Bellman får skylt vid Bällsta bro

Den första oktober invigs den sjätte av de skyltar som berättar om Sundbyberg i litteraturen. Den här gången har turen kommit till Carl Michael Bellman, som får en skylt på Sundbybergssidan av Bällsta bro. Där föll han nämligen av en häst efter ett besök på Bällsta gård under 1760-talet.

Skylden invigs 13.00 och en halvtimme senare blir det en visstund på Signalfabrikens bibliotek med Bellmantolkaren Lena Lövdahl.

Läs mer om de litterära platserna på sundbyberg.se

